ชื่อเรื่องการก้นคว้าแบบอิสระ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างราคาและปริมาณ หลักทรัพย์ในกลุ่มขนส่งของตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย โดยวิธีโคอินทิเกรชัน

ผู้เขียน

นางสาวกมลวรรณ กิตติพัฒนวิทย์

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อ. ดร.ไพรัช กาญจนการุณ ประธานกรรมการ

อ. คร.นิสิต พันธมิตร

กรรมการ

รศ. ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงเป็นเหตุเป็นผลระหว่างราคาและ ปริมาณของหลักทรัพย์ในกลุ่มขนส่งของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยวิธีโคอินทิเกรชัน การศึกษาในครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ของหุ้นสามัญในกลุ่มขนส่งที่มีมูลค่าการซื้อขายสูงสุดในกลุ่ม จำนวน 5 หลักทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ บริษัท ทางค่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)(BECL) บริษัท พรีเซียส ชิพปิ้ง จำกัด (มหาชน)(PSL) บริษัท อาร์ ซี แอล จำกัด (มหาชน)(RCL) บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)(THAI) และบริษัท โทรีเซนไทย เอเยนต์ซีส์ จำกัด (มหาชน)(TTA) โดยใช้ข้อมูลปิดรายสัปดาห์ของราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขาย อยู่ในตลาดช่วงระยะเวลา 6 ปี เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2542 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2547 การ ทดสอบครั้งนี้ได้ทำการทดสอบยูนิทรูท (unit root) เพื่อทดสอบความนิ่งของข้อมูล จากนั้นทำการ ทดสอบการร่วมไปด้วยกันและทดสอบความสัมพันธ์เชิงคุลยภาพในระยะสั้น ตามแบบจำลองเอเรอร์ กอเรคชัน (error-correction: ECM) เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงเป็นเหตุเป็นผล (causality test)

จากผลการทคสอบยูนิทรูท (unit root) ของตัวแปรราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ใน แบบจำลองแนวเดินเชิงสุ่ม พบว่าข้อมูลมีลักษณะไม่นิ่ง (non-stationary) หรือมีความสัมพันธ์กันใน อันดับที่ 1 หรือ I(1) ยกเว้นผลการทคสอบของตัวแปรราคาหลักทรัพย์ RCL ที่ปฏิเสธสมมติฐานหลัก คือ ข้อมูลมีลักษณะนิ่งหรือมีความสัมพันธ์กันในอันดับที่ 0 หรือ I(0) และพบว่าส่วนที่เหลือจากสมการ ถคลอยในการทคสอบการร่วมไปค้วยกันของราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์มีลักษณะข้อมูลที่ order of integration เป็น I(0) แสดงว่าราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์มีลักษณะร่วมกันไป ด้วยกันและมีความสัมพันธ์เชิงคุลยภาพในระยะยาว

ส่วนผลการประมาณค่าสัมประสิทธ์ โดยแบบจำลองเอเรอร์คอเรคชัน (error-correction: ECM) โดยให้ราคาของหลักทรัพย์เป็นตัวแปรอิสระ และปริมาณการซื้อขายของหลักทรัพย์เป็นตัวแปรตาม และทดสอบในทางกลับกันด้วย พบว่า ราคาและปริมาณการซื้อขายของหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์ซึ่ง กันและกันทุกหลักทรัพย์ในการปรับตัวระยะสั้น และค่าสัมประสิทธ์ความคลาดเคลื่อนของราคาที่มีผล ต่อปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงเวลา t-1 ของทุกหลักทรัพย์มีค่าน้อยกว่า 1 และมีเครื่องหมาย เป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อนมีการปรับตัวเข้าสู่คุลยภาพระยะยาว ส่วน ค่าสัมประสิทธ์ความคลาดเคลื่อนของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ใน ช่วงเวลา t-1 ของทุกหลักทรัพย์ก็มีค่าน้อยกว่า 1 และมีเครื่องหมายเป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อนมีการปรับตัวเข้าสู่คุลยภาพระยะยาว เช่นกัน

จากการทดสอบการร่วมไปด้วยกัน (cointegration) และทดสอบความสัมพันธ์เชิงคุลยภาพใน ระยะสั้น ตามแบบจำลองเอเรอร์คอเรคชัน (error-correction: ECM) เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงเป็นเหตุ เป็นผล (causality test) ระหว่างราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในกลุ่มขนส่ง ผลการศึกษา พบว่า หลักทรัพย์ทุกหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างราคาและปริมาณการซื้อขาย หลักทรัพย์ คือ มีความสัมพันธ์กันทั้งในคุลยภาพระยะสั้นและคุลยภาพระยะยาว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved **Independent Study Title**

An Analysis of Relationship Between Stock

Price and Volume in the Transportation Sector

of the Stock Exchange of Thailand by

Cointegration Method

Author

Miss Kamonwan Kittipattanawit

Degree

Master of Economics

Independent Study Advisory committee

Lect.Dr. Pairut Kanjanakaroon

Chairperson

Lect.Dr. Nisit

Panthamit

Member

Assoc.Prof. Thanes Sriwichailamphan

Member

ABSTRACT

The purpose of this study was to analyze the relationship between stock price and volume in the Transportation sector of the Stock Exchange of Thailand by Cointegration Method. Five securities, namely the Bangkok Expressway Public Company Limited (BECL), Precious Shipping Public Company Limited (PSL), Regional Container Lines Public Company Limited (RCL), Thai Airways International Public Company Limited (THAI), and Thoresen Thai Agencies Public Company Limited (TTA) were selected in this study. Data used for the analysis were 313 weekly closing prices and volumes of stocks in logarithms starting from January 1999 to December 2004. Since the data were time series, stationary test was conducted. Also, the Cointegration test and Error-correction model (ECM) were employed to test causal relationship in the sense of Granger.

The results of Unit root test showed that both stock price and volume were non-stationary and characterized with the same order of integration with an I(1) process in model without intercept and trend, except for the RCL. Regarding to the Cointegration test, the results found that the estimated

residuals of the Cointegration vector were stationary with an I(0) process, implying that stock price and volume had the relationship in the long term.

For the analysis of the Error-correction model (ECM) using stock price as an independent variable and stock volume as a dependent variable, and vice versa, the results showed that both of them had the relationship in the short term. Moreover, the results revealed that the residuals in the period of t-1 were significantly negative, implying that the stock price and volume had the relationship in the long term.

According to causality test, it could conclude they had the causal relationship in the sense of Granger that the stock price and volume were bidirectional causality. Therefore, they had relationship in the short term and the long term.

Sto WAI

